

نسخه الکترونیک و کاهش خطاهای پزشکی*

سیما عجمی^۱، ابتسام سواری^۲

سر مقاله

دریافت مقاله: ۱۳۹۳/۰۹/۰۴

اصلاح نهایی: ۱۳۹۳/۱۲/۱۸

پذیرش مقاله: ۱۳۹۴/۰۳/۱۲

مقدمه

یکی از شایع‌ترین خطاهای پزشکی، خطاهای ناشی از نسخه نویسی کاغذی می‌باشد. نسخه نویسی کاغذی به دلیل دست‌خط بد پزشکان، باعث به خطر افتادن ایمنی بیمار و افزایش پتانسیل وقوع خطاهای پزشکی می‌گردد. نمونه‌هایی از خطاهای نسخه نویسی کاغذی شامل بروز اشتباه در نام، دوز، دوره درمان، صدور نسخه اشتباه است.

استفاده از انواع مختلف فناوری‌های اطلاعاتی می‌تواند با پیش‌گیری از خطاها و اشتباهات پزشکی، موجب کاهش قابل توجه میزان خطاهای پزشکی و ارتقای کیفیت خدمات ارایه شده به بیماران گردد. فناوری تجویز الکترونیک یکی از فناوری‌هایی است که با غلبه بر مشکلات نسخه نویسی کاغذی، باعث کاهش خطاهای پزشکی می‌شود. نسخه نویسی الکترونیک به همراه پرونده الکترونیک سلامت، که از سیستم‌های پشتیبان تصمیم‌گیری بهره می‌گیرند، باعث ایجاد فرآیند الکترونیک برای محاسبه دوز دارویی با در نظر گرفتن سن و وزن بیمار، هشدارهای وجود تداخلات دارویی، یا حساسیت‌های دارویی می‌گردد.

در این رابطه، Abramson و همکاران، در مطالعه خود مشاهده کردند که پیاده‌سازی فناوری تجویز الکترونیک باعث کاهش آمار خطا، از ۲۶ مورد در ۱۰۰ نسخه به ۱۶ مورد در ۱۰۰ نسخه در طی یک سال شد. خطاهای ناشی از ناخوانا بودن نسخ پزشکی که در ابتدا نرخ بالایی داشت نیز بعد از پیاده‌سازی تجویز الکترونیک از بین رفت (۱).

در پژوهشی دیگر، Radley و همکاران بیان کردند که استفاده از CPOE (Computerized provider order entry) باعث کاهش ۱۲/۵ درصدی

خطاهای دارویی در بیمارستان‌ها می‌شود (۲).

Walsh و همکاران نیز به این نتیجه رسیدند که نسخه نویسی الکترونیک باعث کاهش ۷ درصدی در سطح اشتباهات دارویی پیوسته خطرناک می‌گردد (۳). از طرفی دیگر، Colpaert و همکاران به این نکته اشاره نمودند که استفاده از تجویز الکترونیک در بخش‌های ویژه، منجر به کاهش قابل توجه بروز و شدت خطاهای دارویی در این بخش‌ها می‌شود (۴).

نتیجه‌گیری

خطاهای دارویی مرتبط با نسخه نویسی نامناسب تهدید مهمی برای ایمنی بیمار محسوب می‌شود. پیاده‌سازی سیستم نسخه نویسی الکترونیک همراه با پرونده الکترونیک سلامت می‌تواند مشکلات متعدد نسخه نویسی کاغذی را بهبود دهد و باعث صرفه‌جویی و کاهش هزینه‌های مراقبت، کاهش اشتباهات نسخه نویسی، خطاهای دارویی، عوارض ناخواسته دارویی، بهبود دارو درمانی و ایمنی بیمار و در کل، افزایش کارایی و کیفیت مراقبت می‌شود.

* این مقاله حاصل تحقیق مستقل بدون حمایت مالی می‌باشد.

۱- استاد، مدیریت اطلاعات بهداشتی درمانی، مرکز تحقیقات مدیریت و اقتصاد سلامت، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران (نویسنده مسؤول)

Email: ajami@mng.mui.ac.ir

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد، فناوری اطلاعات سلامت، بخش مدارک پزشکی، بیمارستان سینا، اهواز، ایران

ارجاع: عجمی سیما، سواری ابتسام. نسخه الکترونیک و کاهش خطاهای پزشکی. مدیریت اطلاعات سلامت ۱۳۹۴؛ ۱۲ (۶): ۷۰۵

References

1. Abramson EL, Barron Y, Quresimo J, Kaushal R. Electronic prescribing within an electronic health record reduces ambulatory prescribing errors. *Jt Comm J Qual Patient Saf* 2011; 37(10): 470-8.
2. Radley DC, Wasserman MR, Olsho LE, Shoemaker SJ, Spranca MD, Bradshaw B. Reduction in medication errors in hospitals due to adoption of computerized provider order entry systems. *J Am Med Inform Assoc* 2013; 20(3): 470-6.
3. Walsh KE, Landrigan CP, Adams WG, Vinci RJ, Chessare JB, Cooper MR, et al. Effect of computer order entry on prevention of serious medication errors in hospitalized children. *Pediatrics* 2008; 121(3): e421-e427.
4. Colpaert K, Claus B, Somers A, Vandewoude K, Robays H, Decruyenaere J. Impact of computerized physician order entry on medication prescription errors in the intensive care unit: a controlled cross-sectional trial. *Crit Care* 2006; 10(1): R21.